

om onze woordenschat keer op keer aan te passen aan hun leven. Ik heb me altijd afgevraagd wat dat nu precies was wat het werk van Paula Dhondt bijzonder maakte. Misschien wel dit: dat 'she didn't take things for granted', dat ze echt is gaan kijken naar hoe het nu eigenlijk was en de feiten op hun waarde heeft gewogen. De weg die je aflegt om tot je conclusies te komen, zit mee in het resultaat, het werk dat je onderweg levert, bepaalt mee de kwaliteit van het eindmateriaal. Voor de kritiek en voor de kunstenaar geldt hetzelfde: altijd en altijd weer opnieuw beginnen, 'never take things for granted'.

5. Het kunstbedrijf en de kritiek die daar deel van uitmaakt heeft vandaag blijkbaar meer dan ooit helden nodig. Helden zijn marktfenomenen; producers hebben nood aan telkens weer andere

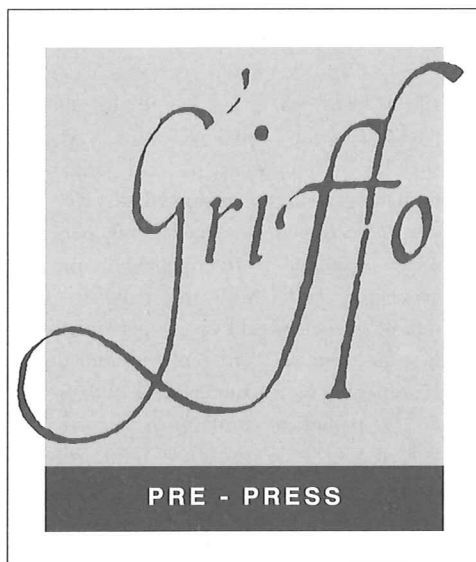
vedetten; critici aan ontdekkingen en te bejubelen goden. Wie heeft daar baat bij? De kassa? Brigitte Raskin die bij haar eerste boek de hemel ingepezen wordt en bij haar tweede de aarde ingetrapt. Niemand die zich vragen stelt om de evident begane beoordelingsfout - ofwel bij het eerste, ofwel bij het tweede boek; of misschien wel bij allebei. Niemand die zich verontschuldigt, of op zijn oordeel terugkomt.

De obsessie van de superlatieven ook; je ziet ze op alle muren van de stad: de beste, de mooiste, de voordeligste, de opwindendste... In de openbaarheid hebben superlatieven vandaag elke geloofwaardigheid verloren. Alleen in de intimiteit kunnen zij nog waarde krijgen. In de volstrekte intimiteit kan je nog iemand de liefste, de mooiste noemen en dat ook ménen.

6. En ten slotte nog dit. Eigenlijk is het heel simpel. Eigenlijk is het telkens en telkens weer allemaal te herleiden tot die ene kreet die Wittgenstein neerschreef in zijn geheime oorlogsdagboeken. 7 oktober 1914: 'Maar hoe moet ik dan leven om op ieder moment te bestaan?'

Marianne Van Kerkhoven

Tekst uitgesproken bij de presentatie van Het vel van Cambyses (Kritak, Antwerpen 93 en Radio 3, 1993); boek twee van deze essaybundel is gewijd aan theater, dans, opera, fotografie, film, televisie en video en werd samengesteld door Marc Holthof en Marianne Van Kerkhoven.

Aldus Manutius (1449 - 1515) ontwierp, samen met de graveur Francesco Griffo, een schuine letter die bekend raakte als de 'italiaans' of cursief. Sindsdien noemt men zo alle schuine letters.

ZETWERK - ONTWERP - LAY-OUT
MAGAZINES - FOLDERS - BOEKEN

BURGGRAVENLAAN 20 B - 9000 GENT
TEL [09] 220 01 68 FAX [09] 220 09 26